

2-sinflar uchun "Men va mening sinfdosh do'stlarim" mavzusida dars rejasi

Darsning mavzusi: "Men va mening sinfdosh do'stlarim"

Dars davomiyligi: 45 daqiqa

Dars maqsadi:

1. Hamjihatlik, hurmat va mas'uliyat tushunchalarini shakllantirish.
2. O'quvchilarga bir-biriga yordam berish, hamjihatlik va do'stlikni qadrlashning ahamiyatini tushuntirish.
3. O'quvchilarda sinfdagi va atrofdagilar bilan hamjihatlikda bo'lish, bir-birini hurmat qilish va mas'uliyatli bo'lish qobiliyatlarini rivojlantirish.
4. Hayotiy vaziyatlar (keys, kasus) orqali axloqiy qadriyatlarni va munosabatlarni mustahkamlash.

Kutilayotgan natijalar:

- O'quvchilar hamjihatlik, hurmat, mas'uliyat kabi muhim axloqiy qadriyatlar haqida tushunchaga ega bo'lishadi.
- Sinfdagi o'quvchilar bir-birlariga yordam berish va o'zaro hurmat qilishga intiladi.
- O'quvchilar vaziyatlarga e'tiborli bo'lib, muammolarni hal qilish uchun konstruktiv yo'llarni topa olishadi.

Metodlar:

- **Rolli o'yinlar** (harakatlar)
- **Blits so'rov** (qisqa savol-javoblar)
- **Suhbat** (mavzuga asoslangan muhokama)
- **Hikoya** (darsning asosiy tushunchalarini tayyorlash)
- **Tahlil va yozish** (keys va kazuslarni o'rganish)
- **Mashg'ulotlar** (amaliy tajribalar)

Foydalaniladigan materiallar:

- **Plakatlar:** "Hamjihatlik", "Hurmat", "Mas'uliyat" tushunchalarining ma'nolarini tushuntiradigan illyustratsiyalar.

- **Kartochkalar:** Tashkil etish uchun keys va kazuilar, har bir vaziyat uchun kerakli ishlarni belgilash uchun.
 - **Xarita va diagrammalar:** Sinfdoilar bilan o'zaro yordam berishni ko'rsatuvchi vizual materiallar.
 - **Tushunchalarning yozuvlari:** "Biz bir-birimizga yordam beramiz", "Hamjihatlik, hurmat, mas'uliyat".
-

Dars qismlari:

1. Darsni kirish (5 daqiqa)

- **O'qituvchi:** "Har birimiz o'ziga xos va alohida, lekin biz birga bo'lganimizda kuchli va muvaffaqiyatli bo'lamiz. Bugungi darsda, biz bir-birimizga yordam berish, hamjihatlik, hurmat va mas'uliyatni o'rganamiz."
- **Suhbat:** "Sizlar bilan birga bo'lish — bu yaxshi! Bunda sizning sinfdoshlaringiz haqida so'zlashamiz. Ularning kim ekanini, qanday qilib do'stlar bo'lishimizni tushunishga harakat qilamiz."

2. Mavzularni tushuntirish (10 daqiqa)

Hamjihatlik:

- **Ta'rif:** "Hamjihatlik — bu birga ishlash, bir-birini qo'llab-quvvatlash va birgalikda muvaffaqiyatlarga erishishdir."
- **Misol:** "Biz do'stlarimiz bilan birga o'ynash, o'zaro yordam berish, kerakli vaqtda bir-birimiz suhbatlashish va yaxshi kelishib ishlash kerak."

Hurmat:

- **Ta'rif:** "Hurmat — bu boshqalarning fikrlarini, xohishlarini va huquqlarini tan olish va ularni qadrlashdir."
- **Misol:** "Agar bir do'stimizning fikri bizdan farq qilsa, uni ham e'tiborga olish va xursandchilik bilan yoqtiradigan qarorlar qabul qilish kerak."

Mas'uliyat:

- **Ta'rif:** "Mas'uliyat — bu o'zingiz va boshqalar uchun qilishingiz kerak bo'lgan ishlarni aniqlash va ularni to'g'ri bajarishdir."
- **Misol:** "Mas'uliyatli bo'lish degani, sinfdagi o'yinda qatnashish yoki birga amalga oshirish lozim bo'lgan ishlarda ishtirok etish."

3. Hayotiy vaziyatlar (Keys va kazuuslar) (15 daqiqa)

Keys 1:

- **Holat:** "Siz va do'stingiz Lola (yoki sinfdan mavjud o'quvchining ismi) dars qilyapsizlar. Lola sizga bir nechta savollarni javob berishni xohlayapti, ammo siz u bilan gaplashishni xoxlamayapsiz. Bunga qanday munosabatda bo'lish kerak?"
 - **Savollar:**
 - Lolaga yordam berishga qanaqa yo'llar bor?
 - Lola yordam olish uchun sizdan nima kutmoqda?

Keys 2:

- **Holat:** "Timur va Davron maktabda birgalikda o'ynashmoqda, ammo Davron uning o'yin qoidalarini buzganini ko'radi. Timur qanday qilib hurmatni saqlab, adolatli ish qila oladi?"
 - **Savollar:**
 - Timurning o'ziga va Davronga nisbatan qanday munosabatda bo'lishi kerak?
 - Davronning xatosi nimani anglatadi va uning hal qilinishida qanday rol o'ynasa bo'ladi?

Mashg'ulot: O'quvchilarni ikki guruhga bo'lish va har bir guruhga bir qancha vaziyatlarni beradi. Ushbu vaziyatlar bo'yicha guruhlar qarorlar qabul qilib, o'zaro muhokama qilib, xulosalarga kelishi kerak.

4. Rolli o'yinlar (10 daqiqa)

O'quvchilarga aniq vaziyatlar asosida rolli o'yinlarni o'tkazish:

- **Rolli o'yin 1:** Birinchi o'quvchi "Timur" bo'lib, ikkinchisi "Davron". Timur Davronga o'z xatosi to'g'risida adolatli va hurmatli tarzda gapirish kerak.

- **Rolli o'yin 2:** "Lola" va "Nodira" birgalikda eshikni ochishmoqda. Nodira Lolaning yordamini qabul qilishi va qanday qilib harakat qilish kerakligini o'ynab ko'rish.

5. Blitz so'rov (5 daqiqa)

O'qituvchi bir necha savollar berib, sinfdan javoblar oladi:

1. **Hurmat va hamjihatlik o'rtasida qanday aloqa bor?**
2. **Mas'uliyatli bo'lishning ahamiyati nimada?**
3. **O'z do'stingga yordam berishning qanday yaxshi tomonlari bor?**

6. Xulosa va tahlil (5 daqiqa)

O'qituvchi: "Sizlarga yangi tushunchalar haqida gaplashdik. Har birimizning o'zaro yordam berishimiz, hamjihatlik, hurmat va mas'uliyatli bo'lishimiz jamiyatni kuchli qiladi. Insonlarning ortida turish, ularga yordam berish va ularning huquqlarini hurmat qilish kerak."

O'quvchilarga savollar:

1. Kimdir sizga yordam bersa, siz nimalarni his qilasiz?
2. Agar siz adolatsizlikka duch kelsangiz, nima qilish kerak?

Darsning natijasi:

- O'quvchilar oliy axloqiy qadriyatlarni, ya'ni hamjihatlik, hurmat va mas'uliyat tushunchalarini juda yaxshi tushunib oladilar.
- Yaqin atroflaridagi odamlarga mehr va yordam berish orqali do'stlikka muhtoj bo'lish va barchani qadrlash orqali ijtimoiy munosabatlarni mustahkamlaydilar.